

บทที่ 5

สรุปอภิปราย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบที่มีต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบที่มีต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน จำแนกตามอำเภอ และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการระดับสนามสอบที่มีต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการระดับสนามสอบที่ปฏิบัติหน้าที่ต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 229 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบที่มีต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ได้แก่ 1. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบที่มีต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 2. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบที่มีต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการหาความคงที่ภายใน จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค 3. ศึกษาผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ 4. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน จำแนกตามอำเภอ ด้วยการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบที่มีต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายระยะ พบว่าระยะที่มีระดับการปฏิบัติงานสูงสุด 3 ลำดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ระยะระหว่างสอบ ระยะหลังสอบ และระยะก่อนสอบ

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบที่มีต่อการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน จำแนกตามอำเภอ ในภาพรวมผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทั้ง 5 อำเภอไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาสภาพปัญหาตามความคิดเห็นของคณะกรรมการระดับสนามสอบ พบว่าปัญหาที่ได้รับการเสนอมากที่สุด ได้แก่ ด้านนักเรียน โดยเฉพาะเรื่องการเดินทาง และการเตรียมความพร้อมในการเข้าสอบ

4. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของคณะกรรมการระดับสนามสอบ พบว่าข้อเสนอแนะที่ได้รับการเสนอมากที่สุด ได้แก่ ด้านเขตพื้นที่การศึกษา โดยเฉพาะเรื่อง การประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนได้ดำเนินการตามปฏิทินการดำเนินงานของ สทศ. และคำตอบแทนของคณะกรรมการ

อภิปรายผล

จากผลสรุปการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลเฉพาะประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบ ในภาพรวมมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายระยะ พบว่า ระยะที่มีระดับการปฏิบัติงานสูงสุด 3 ลำดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ระยะระหว่างสอบ ระยะหลังสอบ และระยะก่อนสอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานนั้นมีความสำคัญต่อการประเมินในระดับต่างๆ เช่น ระดับโรงเรียนนั้นเชื่อมโยงกับการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับครูผู้สอนนั้นเป็นสิ่งสะท้อนถึงความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดปีการศึกษา ระดับนักเรียนนั้นเชื่อมโยงกับการจบการศึกษาหรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนั้นการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานยังเป็นการควบคุมและรักษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ ให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน ผลการสอบที่ได้ นอกจากจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของประเทศในภาพรวมแล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายระดับชาติ และใช้วางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขต

พื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียนต่อไป ด้วยความสำคัญดังกล่าวทำให้คณะกรรมการระดับสนามสอบได้ตระหนักถึงความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน จึงได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถของตนเอง สะท้อนได้จากผลการวิจัย ซึ่งความสำคัญดังกล่าวนี้ได้อสอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้ เป็นการประเมินมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษาและเพื่อรักษาความมีเอกภาพด้านนโยบาย , เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาในระดับปัจเจกบุคคลในองค์กรอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสภาพจริงและเป็นการประเมินเพื่อสนับสนุนหลักการจัดการศึกษาเพื่อสร้างชาติ สร้างคน และสร้างงานตามนโยบายของรัฐบาล

2. ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับสนามสอบ จำแนกตามอำเภอ ในภาพรวมผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทั้ง 5 อำเภอไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ได้มีนโยบายสำหรับการดำเนินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานให้มีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ได้มาตรฐาน และสามารถตรวจสอบได้ จากนโยบายดังกล่าวส่งผลให้ศึกษานิเทศก์ได้ประชุมวางแผนการดำเนินการทดสอบร่วมกัน เพื่อหาข้อสรุปถึงขั้นตอนการทดสอบที่ถูกต้องตามคู่มือการจัดสอบฯ ของ สทศ. เมื่อได้ข้อสรุปที่ถูกต้องและเข้าใจตรงกันแล้ว ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบในแต่ละอำเภอ จึงได้เรียนเชิญคณะกรรมการระดับสนามสอบเข้าร่วมประชุมชี้แจงถึงขั้นตอนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานที่สอดคล้องตามคู่มือการจัดสอบฯ ของ สทศ. โดยได้จัดประชุมชี้แจงในช่วงเดือนมกราคม 2557 ครอบคลุมทั้ง 5 อำเภอ และการประชุมชี้แจงดังกล่าวในแต่ละอำเภอนั้น มีลักษณะเป็นการเปิดเวทีทัศน์ขั้นตอนการจัดสอบของ สทศ. เมื่อคู่มือทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ศึกษานิเทศก์ได้บรรยายถึงขั้นตอนการจัดสอบแบบสรุปให้คณะกรรมการระดับสนามสอบได้รับทราบอีกครั้งร่วมกัน อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการระดับสนามสอบได้ถามตอบถึงปัญหาและอุปสรรคจากการทดสอบในปีการศึกษาที่ผ่านมา และเมื่อประชุมชี้แจงเสร็จแล้วได้แจกคู่มือการจัดสอบฯ ของ สทศ. เพื่อให้คณะกรรมการระดับสนามสอบได้กลับไปศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนเป็นการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทดสอบที่ได้มาตรฐานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติจัดทำโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องของมาตรฐานการบริหารการทดสอบ ซึ่งเป็นมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพว่า ระบบการบริหารการทดสอบมีความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

3. ผลการวิจัย พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัญหาตามความคิดเห็นของคณะกรรมการระดับสนามสอบ มีปัญหาที่ได้รับการเสนอมากที่สุด ได้แก่ ด้านนักเรียน โดยเฉพาะเรื่องการเดินทาง และการเตรียมความพร้อมในการเข้าสอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติต้องการให้การทดสอบครั้งนี้มีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม จึงได้กำหนดให้โรงเรียนในแต่ละตำบลได้ทำการคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ เพื่อใช้เป็นสนามสอบประจำในแต่ละตำบล ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อีกทั้งสภาพบริบทด้านพื้นที่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 มีสภาพที่ห่างไกล เป็นดอยสูง การคมนาคมลำบาก จึงทำให้การเดินทางมาสอบของนักเรียนมีความยากลำบากพอสมควร การเตรียมตัวมาสอบจึงมีความผิดพลาดได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการเตรียมตัวเข้าสอบ แต่เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 จึงได้แก้ไขปัญหาเรื่องการเดินทางมาสอบของนักเรียน โดยอนุโลมให้โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลได้ตั้งโรงเรียนตนเองเป็นสนามสอบเพิ่มเติมอีกแห่งหนึ่งเช่นกัน ส่งผลให้สนามสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 32 สนามสอบ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีสนามสอบ จำนวน 28 สนามสอบ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติจัดทำโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องของมาตรฐานการบริหารการทดสอบ ซึ่งเป็นมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพว่า ระบบการบริหารการทดสอบมีความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

4. ผลการวิจัย พบว่า ผลการศึกษาข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของคณะกรรมการระดับสนามสอบ มีข้อเสนอแนะที่ได้รับการเสนอมากที่สุด ได้แก่ ด้านเขตพื้นที่การศึกษา โดยเฉพาะเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนได้ดำเนินการตามปฏิทินการดำเนินงานของ สทศ. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานให้เขตพื้นที่การศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนของทุกปี เพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษาได้ประชาสัมพันธ์ให้กับโรงเรียนในสังกัดได้ทราบถึงกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในแต่ละช่วงเดือน และใน แต่ละช่วงเดือนนั้น โรงเรียนได้มีการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่นๆอีกมากมาย อันเป็นสาเหตุที่อาจทำให้โรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติตามกิจกรรมตามปฏิทินของ สทศ. จึงเสนอแนะว่าเขตพื้นที่การศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนได้ดำเนินการตามปฏิทินการดำเนินงานของ สทศ. ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติจัดทำโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องของมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบมีคุณภาพ คุณสมบัติ และหน้าที่ที่เทียบตามมาตรฐานสากล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปวางแผนในการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ประจำปี การศึกษา 2557

2. ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนเกิดความตระหนักในการเตรียมตัวเพื่อรองรับการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2557 ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มเติมตัวแปรการวิจัยของคณะกรรมการระดับสนามสอบให้หลากหลาย เช่น เพศ วุฒิการศึกษา ทักษะคิดต่อการสอบ เป็นต้น

2. ควรทำวิจัยในลักษณะของการพัฒนารูปแบบการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การจัดสอบประสบผลสำเร็จมากที่สุด